

HELYI PÉNZ ÉS PÉNZALTERNATÍVA

– egy alternatív fejlesztési modell
vidéki közösségeink rezilienciájáért

Szemerédi Eszter
PhD hallgató

Nemzetköziesítés, oktatói, kutatói és hallgatói
utánpótlás megteremtése, a tudás és technológiai
transzfer fejlesztése, mint az intelligens
szakosodás eszközei a Széchenyi István
Egyetemen

SZÉCHENYI 2020



MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok



BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Az alternatív pénz és pénzalternatíva, mint vidéki térségeink fejlesztésének eszköze

Hogyan alkalmazhatják ezt a módszert vidéki
térségeinkben?

Milyen hatása lehet a helyi pénz modell
megjelenésének a helyi vidéki
közösségekben?

VIDÉKI TÉRSÉGEINK FEJLESZTÉSE

- „A vidéki kulturális örökséget védő és fejlesztő gazdasági tevékenységeknek az emberi tőke megtartása és fejlesztése érdekében történő vonzása” (Európai Vidéki Térségek Chartája, 1996)
- „Mindazon tevékenységek fejlesztése, amelyek a vidéki településeken élő lakosság megélhetési körülményeinek, jövedelemszerzési lehetőségeinek – az életminőség – javítására irányulnak, továbbá, amelyek a természeti erőforrások, a környezet, a táj megőrzését szolgálják, és amelyek a vidék társadalomban betöltött funkciójának ellátását erősítik” (FVM)

REZILIENCIA

- Rugalmas alkalmazkodóképesség
- Meglévő, ám gyakran rejtve maradó képességek föltárása és fenntartása, megerősítése és fejlesztése, valamint a használatba vétele szükséges
- A vidék rezilienciája, a vidék azon képessége, mely a külső feltételek változására úgy válaszol, hogy fenntart egy átlagos életszínvonalat az új körülmények között is (Heijman et al., 2011)

A VIDÉK FEJLŐDÉSI POTENCIÁLJÁNAK ÚJRA ÉRTELMEZÉSE

- A helyi hagyományos ökológiai tudás
- A kulturális örökség megőrzöttsége
- A térség egyedisége felértékelődnek
- Nagyobb mértékben fennmaradt szomszédsági kapcsolatok
 - Forrásává és sikertényezőjévé válhatnak a fejlesztéseknek

A hivatalos fizetőeszköz mellett létezik

Meghatározott
földrajzi
területen
használható fel

Helyben bocsátják ki

Helyben forog
kamatmentesen

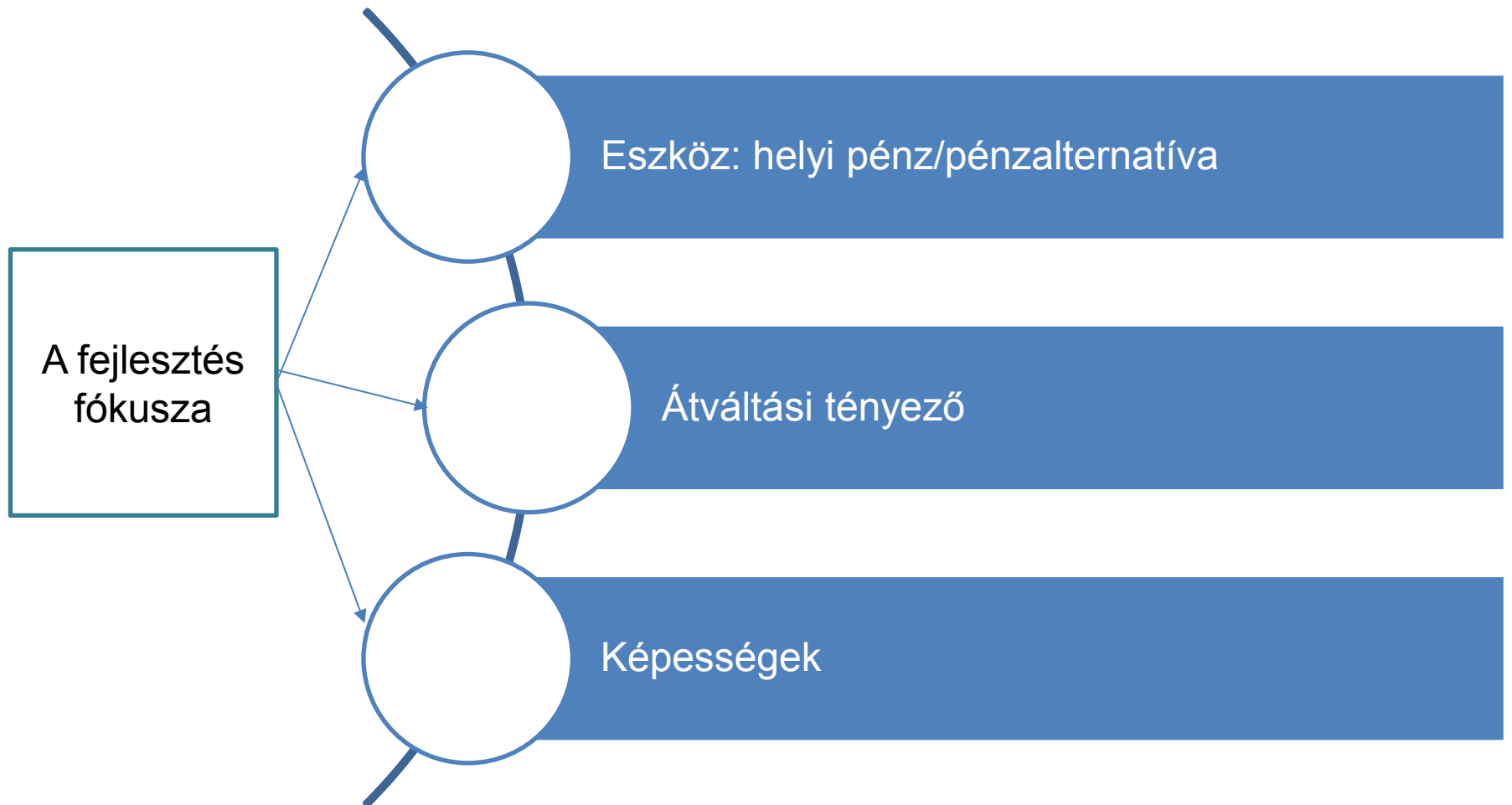
Korlátozott az átválthatóság

- Szívességbank és cserekör
 - „pénzmentés, de értékben nyilvántartott tevékenységeken, kölcsönös szívességeken alapul” (Bánóczy, 2013)
 - „Szívességi szolgáltatás (G. Fekete, 2015)

A HELYI PÉNZ ÉS SZÍVESSÉGBANK ALKALMAZÁSA

- A vidék új fejlődési potenciáljain alapszanak
- Eszközök, amelyek révén a vidéki térségek közösségeinek képességei vagyis lehetőségei bővülnek
- Társadalmi innovációk, az együttműködés egy új formáit hozzák létre
- A társadalom peremére szorult, de munkaképes és ugyan szűkös, de értékes saját erőforrásokkal rendelkező egyének számára lehetővé teszik a szükséglet kielégítés más módozatait – Szívességbank
- Vásárlóerő növelése – Helyi pénz

A FEJLESZTÉSI MODELL



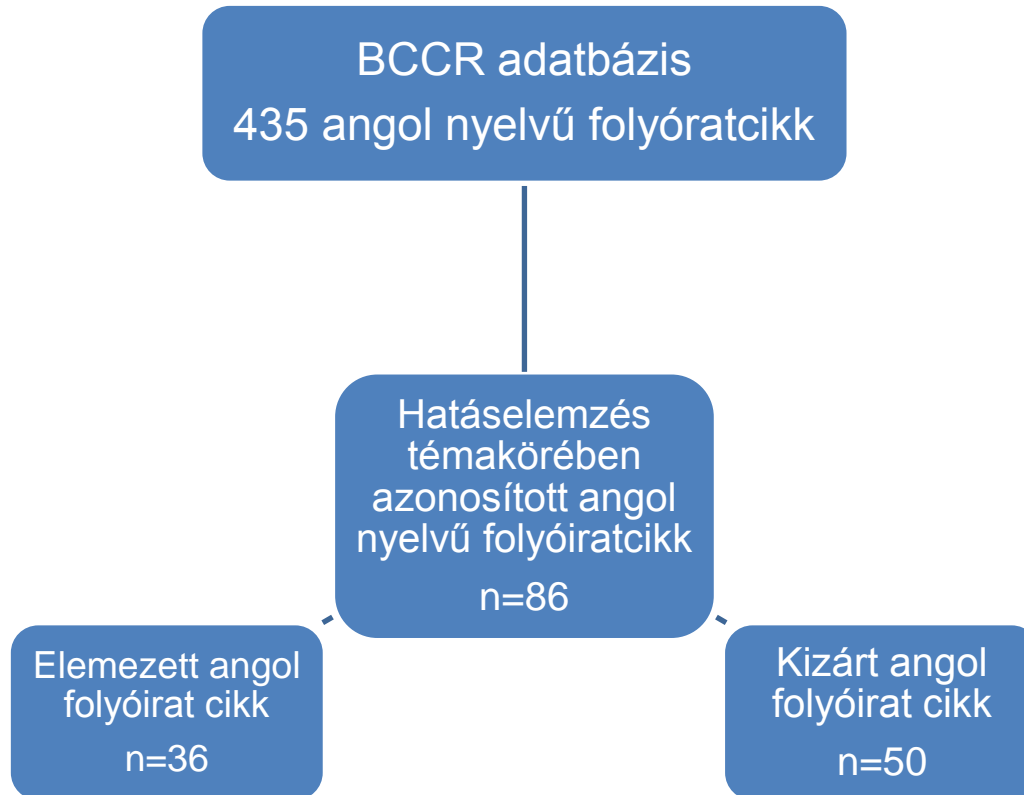
KÉPESSÉGEK

Terület	Hatás	Képességek, lehetőségek
Gazdasági	A nem hagyományos munkavégzési módoknak értéket ad	Jövedelemtermelő képesség, önellátás, autonómia
	Szükségletek kielégítésének alternatív módozatait teszi lehetővé, ösztönzi az erőforrások megosztását	Önellátás, jobb minőségű termékekhez, szolgáltatásokhoz való hozzájutás lehetősége
	Megnövekedett vásárlóerő, helyi termékek fogyasztásának ösztönzése	Önellátás, jobb minőségű termékekhez, szolgáltatásokhoz való hozzájutás lehetősége

KÉPESSÉGEK

Terület	Hatás	Képességek, lehetőségek
Társadalom-politikai	Egyének kapcsolati hálójának bővülése	Társadalmi interakció, részvétel lehetősége, új készségek elsajátítása, innováció befogadás
	Helyi közösség növekvő aktivitása	Lehetőség a saját meggyőződés, értékrend alapján történő cselekvésre, új tevékenységekben való részvétel, innováció befogadás
	Közösségi identitástudat erősítéséhez hozzájárul	Részvétel lehetősége, integráció

MÉRÉSÜK

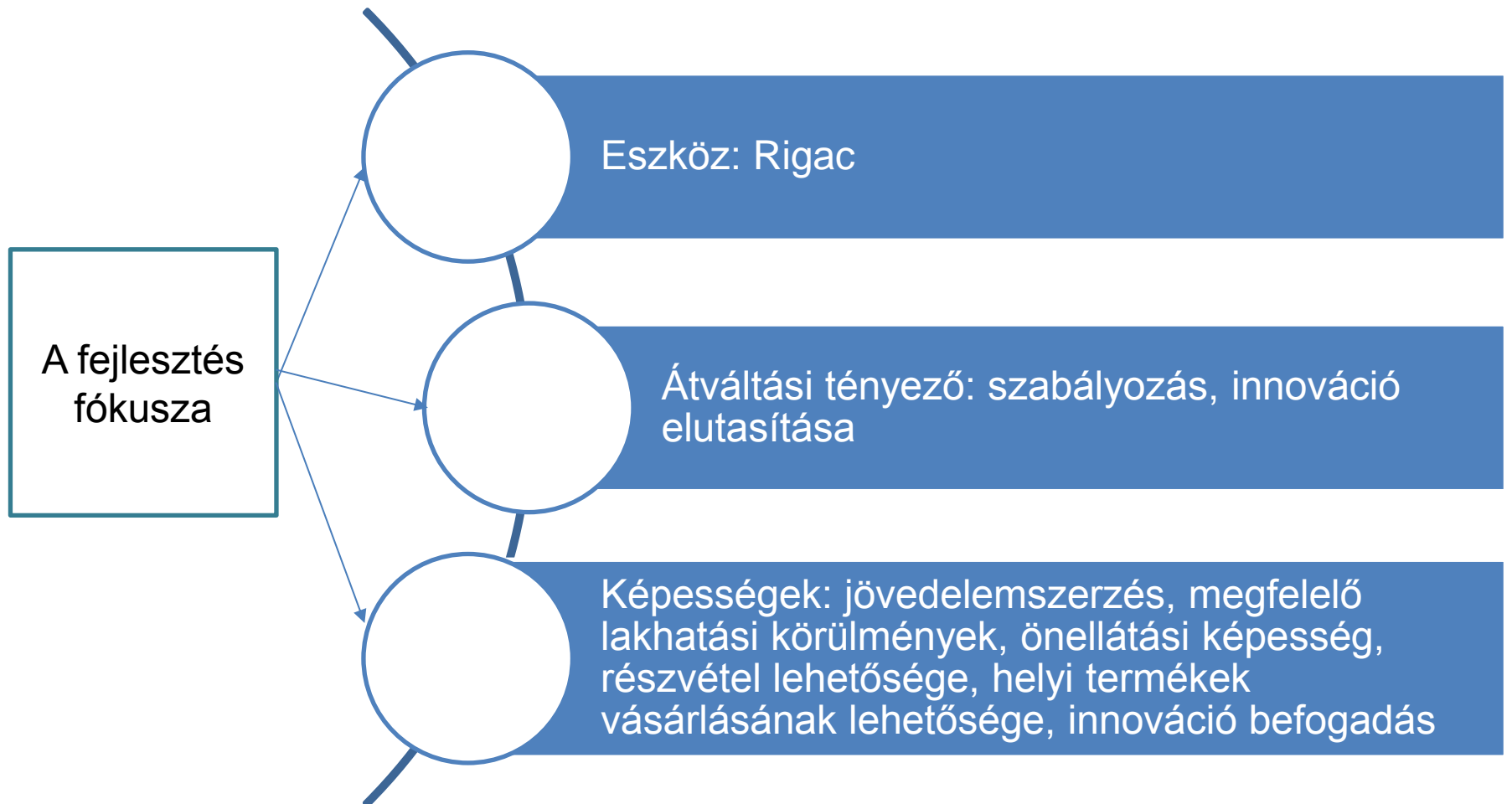


MÉRÉSÜK

	Állítás	Cikkek száma	Százalékos megoszlás	Helyi pénz	Pénzalternatíva
Társadalom	Társadalmi tőke építéséhez hozzájárul	26	63,89%	11	15
	- Kapcsolati háló építéséhez hozzájárul	15	38,89%	7	8
	- Közösségi identitástudat erősítéséhez hozzájárul	9	25%	4	5
	- Erősíti a bizalmat	2	5,56%	0	2
Környezet	Hozzájárul a fenntartható fogyasztási szokások elterjedéséhez	7	19,44%	7	0
	Hozzájárul a környezetbarát viselkedésmód elterjedéséhez	7	19,44%	5	2
Gazdaság	Növeli az ellenállást a külső pénzügyi sokkokkal szemben	4	11,11%	4	0
	Érték biztosítása a nem hagyományos munkavégzésnek	6	16,67%	2	3
	Helyi termékek fogyasztását növeli	4	11,11%	3	1
	Ösztönzi az erőforrások megosztását	4	11,11%	0	4
	Nincs jelentős gazdasági hatása	4	11,11%	2	2

- Alsómocsolád település önkormányzata vezette be 2013-ban
- A település jeles eseményeihez kötődően bocsát a lakosok rendelkezésére helyi pénzt
- Saját erőből igyekezzenek helyzetükön változtatni
- Helyi gazdaságfejlesztési program része

ESETTANULMÁNY- RIGAC



ÖSSZEGZÉS

- Az új fejlődési potenciálokra épülő fejlesztés eszközei lehetnek
- Hatásuk nem bizonyított egyértelműen, de nem elvetendő
- A modell a kölcsönhatásokra épül
- Egységesített értékelési módszer kialakítása szükséges

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

SZÉCHENYI  2020



MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok



BEFEKTETÉS A JÖVŐBE